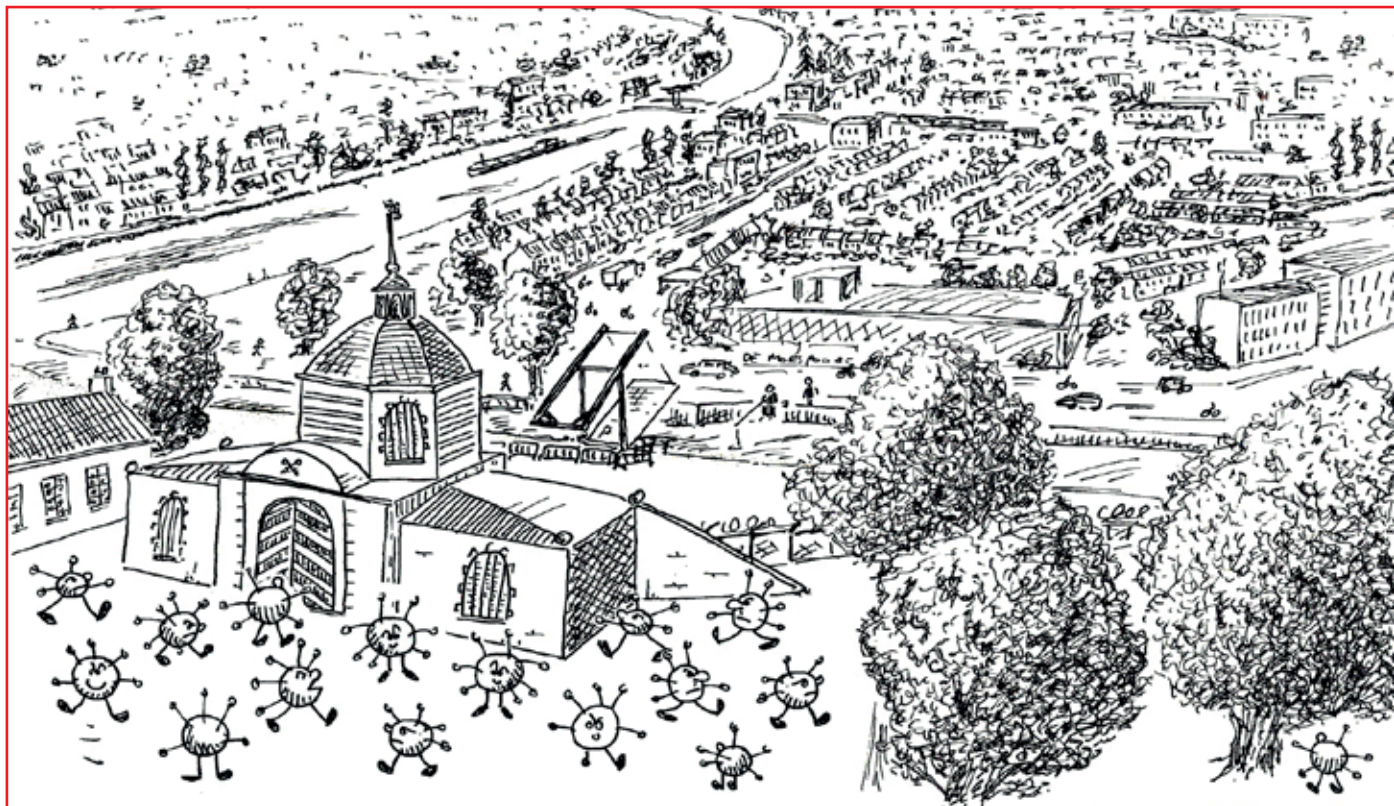

MÖRSETEKENEN

WIJKMAGAZINE VOOR DE HELE MORS LEIDEN
Jaargang 7 nr. 2

Juni 2020

COLOFON

Redactie

Frauke Bokker	verspreiding
Wendy Buysse	redactie
Yvonne Nicasie	vormgeving
Hilde van Dijk	redactie
Ineke Kester	redactie
Ger Koper	webmeester
Lia van der Laan	puzzels

Steungroep:
Marco Versluis wijk-regisseur

Foto voorkant: Ronald Oudman

Morsetekens is ook digitaal
beschikbaar op onze website
en facebook:
www.morsetekens.nl

Morsetekens

Dit magazine is ter bevordering van de onderlinge communicatie samengesteld voor het Morsdistrict te Leiden en door vrijwilligers uit het Morsdistrict.

We houden u zoveel mogelijk op de hoogte over allerlei gebeurtenissen in de wijk, mede ook door informatie die u ons stuurt.

Voor het insturen van informatie zie de sluitingsdata.

In dit nummer o.a.:

- *Corona prijsvraag inzendingen*
- *Diamantplein*
- *Gluren bij de burens*
- *Internationale School*
- *Schouwenhove*
- *Prijwsinnaars Puzzel*
- *Saamhorigheid*
- *Bouwperikelen*
- *Dierenbijdrage*
- *Jongeren & ouderen in coronatijd*

Correspondentie

Wijkmagazine 'Morsetekens'
p/a Huis van de Buurt Morschwijk
Topaaslaan 19
2332 JC Leiden
info@morsetekens.nl

2020
Sluitingsdatum insturen kopij :
1^e nr: 14 februari
2^e nr: 15 mei
3^e nr: 28 augustus
4^e nr: 13 november

Verschijsning:
1^e nr : 11 maart
2^e nr: 25 juni
3^e nr: 22 september
4^e nr: 9 december

Verschijsning:
Morsdistrict (Postcodegebied 2332)
Oplage: 4000
Voor meer informatie en/of advertentiemogelijkheden verwijzen wij naar onze website www.morsetekens.nl

Redactioneel

Half maart, vlak voor de verspreiding van het vorig nummer ging Nederland de intelligente lockdown in. De redactie moest even improviseren om ervoor te zorgen dat Morsetekens toch op uw deurmat terecht kwam. We zijn drie maanden verder. De maatregelen om de Corona-crisis te bestrijden, worden stap voor stap versoepeld. Recent pas. Dat hadden we drie maanden geleden niet gedacht.

Daarom in dit nummer uiteraard verschillende artikelen over hoe de inwoners in de Mors omgingen met de crisis. We schreven een 'Coronaprijsvraag' uit en de winnaars staan in dit nummer. Ook kunt u lezen wat er zoal voor jongeren en ouderen is georganiseerd in deze bizarre tijd. Moeilijke tijden brengen ook verbinding.

Denkt u, "Oh nee, gaat het alweer over Corona?" Dan komt u ook aan uw trekken. Zo gingen bouw-, sloop- en ontwikkelplannen in en voor de wijk gewoon door. We vatten voor u samen wat de stand van zaken is van verschillende projecten. Houdt u ook onze webstek in de gaten voor actueel nieuws. Per 1 juli gaan nieuwe organisaties het welzijnswerk in de Mors uitvoeren. En ook is er aandacht voor kunst en cultuur in de wijk.

Misschien bent u wat vaker gaan wandelen en bent u de rivierkreeften in de wijk tegengekomen. In onze vaste dierenrubriek leest u meer over deze beestjes.

Heeft u deze zomer iets te vertellen over wat er in de wijk speelt, schrijf dan een stukje of benader de redactie als u zelf niet zo'n schrijver bent. We kunnen altijd kijken of we samen tot een artikel kunnen komen.

We verwachten dat meer mensen de zomer thuis zullen doorbrengen en wensen u een mooie zomer in de Mors.

De redactie.

Corona Prijvraag

De afgelopen maanden organiseerden wij een prijsvraag waarvoor mensen werden uitgenodigd hun ervaring met de Corona-crisis in woord en beeld weer te geven. Er werden posters in de wijk opgehangen en herhaalde oproepen geplaatst op Facebook en op Morsetekens.nl. Verspreiding van pamfletten leek ons toen niet veilig. Het aantal inzendingen bleef laag, maar dat lot leek ook vergelijkbare initiatieven beschoren. Aanvankelijk waren er vier categorieën voor inzending. In overleg met de jury is dat teruggebracht tot twee: jeugd en Morswijkers. De inzendingen kunt u, tot september, vinden op Coronamorswijk.nl

Een jury, bestaande uit wethouder Yvonne van Delft, notaris Rik Kamps en Ruud Paauw, en een nominatie-jury bestaande uit Irene den Hartoog, Marco Versluis, Frances Tuppert en Brian Berkhout kozen daaruit de favorieten.

De jury wordt bedankt voor haar inspanningen. Ook danken wij de stichting H.L. Druckerfonds voor het financieel ondersteunen van de prijsvraag.

Ger Koper
namens de stichting Vrienden van Morsetekens

Ruud Paauw geeft hieronder een persoonlijke impressie van zijn werk als jurylid.

Het aantal deelnemers aan de Corona Prijsvraag was nogal tegenvallend vooral onder de jongeren, maar echt verwonderlijk was dat nu ook weer niet. Het is nu eenmaal niet iedereen gegeven om aan gedachten of ideeën goed vorm te geven en het vereist dan ook nog enige moed om ermee naar buiten te treden. Daarom lof voor allen die de stap hebben gewaagd.

Onder de deelnemers in de categorie Morswijkers waren er nogal wat die de tijd van de beperkte bewegingsvrijheid hadden aangegrepen om de schilderkunst te gaan beoefenen. Hoe verdienstelijk hun werk soms ook was, het had inhoudelijk weinig raakvlakken met de corona-tijd. Dit probleem deed zich trouwens ook bij enkele andere werkstukken voor.

Voor de eerste prijs bij de volwassenen koos de jury de inzending van Nellie van der Heyden. Zij was aan de slag gegaan met het maken van een grote variëteit aan mondkapjes. Ik was ook gecharmeerd van de mooie illustratie van haar werk. Zo werd het nuttige met het artistieke verenigd.

Een gevoelige snaar raakte Hama Stanekzai met haar aandoenlijke foto van Babak, het jongetje met in zijn hand de pluizen van drie paardenbloemen, boos omdat hij zijn verjaardag niet echt had kunnen vieren in de Corona-tijd. Hij stond zo model voor al die kinderen die hetzelfde was overkomen. De jury beloonde het met een der tweede prijzen.

Tot slot wil ik nog even stilstaan bij de inzending van Rien Leijdekker. Hij had in woord en markante tekening de ergernis weergegeven van zijn buurman over mensen die slordig omgingen met de anderhalve meter afstand houden. Bij degenen die de voorselectie voor de jury hadden verricht had hij voor zijn werk weinig handen op elkaar gekregen. Maar de jury oordeelde in meerderheid dat frustratie over de dingen in coronatijd erbij hoort en gaf hem een der derde prijzen.

Eerste prijs Jongeren

Jasmijn, zij schrijft er over:

Ik weet nog dat ik donderdag 12 maart met mijn huisgenoten op de bank in mijn studentenhuys in Utrecht zat. De dag ervoor waren we nog wezen kanoën door de grachten en uit eten geweest. We hadden net het nieuws ontvangen dat de volgende dag de universiteit dicht zou zijn in verband met het opkomende coronavirus. Ik dacht toen "dat zal snel wel weer voorbij zijn".

Een paar dagen later hoorden we dat deuren gesloten zouden blijven tot 20 april. "Écht over de top" vond mijn vader toen. Nog wat weken later werd het 1 juni, einde van het academische jaar en nu wellicht tot diep in mijn tweede jaar. Maar goed. Uit verveling ben ik toen gaan knutselen. Deze collage, de bank roze geverfd, nóg een collage gemaakt... Nu verdeel ik mijn studietijd tussen mijn kamer in Utrecht en bij mijn ouders in de Mors.

Eerste prijs Morswijckers

Nellie van der Heijden, zij schrijft er over: *Begin april las ik een bericht in het Leids Nieuwsblad met een verzoek aan mensen die kunnen*

naaien. Ik kan naaien dus heb ik tot nu 50 mondkapjes voor Atelier Kleurstof (atelierkleurstof.nl) genaaid. Zij maken een verdeling onder zorgverleners, thuiszorg en hospices die er blij mee zijn. Intussen zijn er al meer dan 7800 kapjes genaaid en er is helaas nog steeds vraag naar als ik dit schrijf op 28 april.

De tweede en derde prijswinnende bijdragen jeugd.

Sloop Robijn

Thuiswerkend zit ik schuddend achter mijn bureau. Steen voor steen wordt voor mijn deur Robijnhof afgebroken. Het constante geluid van vallend puin, graafmachines, dreunende vrachtwagens en de geur van nat beton zijn het dagelijks behang. Als ik naar buiten kijk zie ik kamer voor kamer verdwijnen in de brokstukken, hier en daar de graffiti van de laatste (jonge) bewoners en een verloren rode brandhaspel nog zichtbaar. Telkens dwalen mijn gedachten toch naar die toch zeker duizenden bewoners die er in die 40 jaar gewoond hebben. Zoveel geschiedenissen dragen ze met zich mee. Waren ze verdrietig of eenzaam om het einde van hun leven? Of blij vanwege de aanspraak, zorg en contact met familie? Wat is er geworden van de kindertjes die er op de crèche Prikkebeen gezeten hebben? En van de (jonge) mensen die er de laatste jaren woonden in de hoop op een mooie(ere) toekomst.

Wat over blijft zijn de herinneringen...

Ineke Kester

Wonderland

Kinderdagverblijf
Buitenschoolse opvang

LEIDEN

Plezier
Ervaring &
Ontwikkeling
Vertrouwen
Ontzorgen

- Aparte babygroep
- Warme maaltijden op het kinderdagverblijf
- Gevarieerde activiteiten en veel uitstapjes
- Combinatie van verschillende BSO's mogelijk
- SportBSO en ZwemBSO
- Topgroep: speciaal voor de oudste kinderen
- Voorschoolse opvang vanaf 7.30 uur

WWW.WONDERLANDKINDEROPVANG.NL

Wonderland geeft kinderen de ruimte

Volg ons ook op:

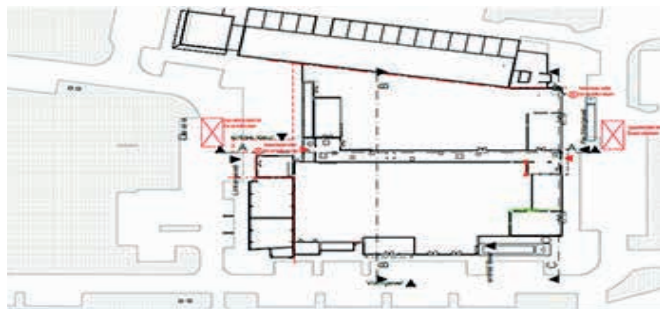
E Info@wonderlandkinderopvang.nl **T** 085 27 33 447

Inspraak Diamantplein -

herinrichting openbare ruimte

Niet alleen het winkelcentrum wordt gerenoveerd maar ook de openbare ruimte van en rond het Diamantplein wordt aangepakt. De gemeente heeft hiervoor een ontwerpgroep ingesteld die zich hier samen met de gemeente over buigt.

Waar kun je je fiets parkeren? Waar komen de bloembakken? Waar kan worden geparkeerd? Deze ontwerpgroep is nog niet van start gegaan mede als gevolg van de beperkingen door Corona. Ook heeft projectleider Saskia de Best vanwege een andere functie haar taken overgedragen aan Marloes van der Meer. De verwachting is dat in

juni gestart kan worden met het ontwerp voor de openbare ruimte.

De werkgroep hoopt en verwacht dat de wijkbewoners nu wel serieus genomen worden en dat de gemeente financieel voldoende bijdraagt om van het Diamantplein het zo gewenste Hart van de Wijk te maken.

Er is teleurstelling over hoe de gemeente is omgegaan met de inspraak en het meedenken van betrokken bewoners bij de planontwikkeling van het Diamantplein en omgeving. De intentie was om wijkbewoners gedurende het hele traject serieus te nemen en samen een Hart van de Wijk te realiseren. In de praktijk zijn de wensen en ideeën van wijkbewoners wel meerdere keren verzameld, maar de indruk is ook dat de gemeente er al met al te vrijblijvend mee is omgegaan. Er blijven vooral veel bezwaren tegen een woontoren van acht bouwlagen op de locatie van het Denksportcentrum.

Wendy Buysse en Ineke Kester

Dieren van de Mors

Sjakie de fietspadkreeft

Daar staat hij met zijn rode lijf en verspert je de weg. Dreigend wuift hij met zijn knobbelige scharen: "zal ik je even knijpen?!" De Rode Amerikaanse Rivierkreeft – Sjakie voor ingewijden – is een steeds vaker geziene wandelaar op oevers en fietspaden.

Hoogzwangere rode Amerikaanse rivierkreeft, 15 september 2019

Waar komt deze rode rakker vandaan? Of beter gezegd: waar gaat hij heen? De Amerikaanse rivierkreeften zijn als larf via ballastwater opgezogen in overzeese wateren en weer geloosd in de Noordzee. Nog redelijk ongehinderd door natuurlijke vijanden zwemmen ze stroomopwaarts en koloniseren zo heel Europa. Onderweg naar

volwassenheid vervellen ze tientallen keren, om uiteindelijk zo'n 12 centimeter groot te worden - antennes en klauwen niet meegerekend. De stadswaterbewoners gaan in het najaar trippelend over de bodem én over de weg op pad, omdat het volgens hun biologische klok tijd wordt om hun leefgebied uit te breiden. De term invasieve exoot is hier gepast: deze soort weet zich prima te handhaven in zijn nieuwe leefomgeving en richt vervolgens veel schade aan. Deze tienpotigen zijn niet alleen schadelijk door hun allesverslindende vraatlust, ze graven ook nog eens diepe gangen in oevers en vertroebelen het water. Hun graafwerk in de sloot van de Sijthoff- en Van Ravelingenstraat was zó effectief, dat de beschoeiing vervangen moest worden. Nu zijn de gravers meer out in the open en worden hopelijk gepakt door aalscholvers. Een groeiend aantal inheemse (van oorsprong Nederlandse) viseters maakt langzamerhand kennis

met dit lekkere hapje.

Er zijn steeds meer koks die de talrijke (gratis!) exotische kreeften afnemen van beroepsvisser. Ook zijn er lokale bewoners die ze op de buurtbarbecue leggen. Als we de natuurlijke vijanden helpen kennis te maken met deze nieuwe voedselbron, zou er op termijn wel eens een beter evenwicht kunnen komen onder het oppervlak. Er zijn al waarnemingen gedaan van watervogels die de tienpotigen 'ontkluwen' en het garnaal-achtige lijf met smaak oppeuzelen, zoals reiger, meerkoet, fuut, meeuw en kauw.

Er is zelfs een onbevestigde waarneming van een Leidse schildpad met een kreeft.

De vissoorten die ik snorkelend met de Beestenben- de langs de Van Ravelingenstraat zag, zijn baars, blankvoorn, brasem, ruisvoorn en snoek. Een Mors- bewoner vertelde me dat hij daar ook eens een kar- per heeft gespot.

Als ik deze zomer weer langskom in jullie wijk, plaats ik beeldmateriaal op jullie pagina: onderwa- terinleiden.nl/wijken/bockhorst. Om zelf te oefenen op het herkennen van vissen (zie kader) is er een quizpagina en kleurplaat.

Of er schildpadden in de Lage en Hoge Mors zitten, kunnen jullie me wellicht vertellen. Zie je ze zon- nebadend op een vaste plek, zoals een oude boom- stronk?

Meld je waarneming vooral op [info@onderwaterin- leiden.nl](mailto:info@onderwaterin-leiden.nl).

Zelf een kreeft spotten?

Zie de tips op zakgids.nl om met een sterke zaklamp veilig langs de oevers op pad te gaan. Ruim een half uur na zonsondergang komen ze uit hun schuilplaats en kun je ze zaklampvissend over de bodem zien wandelen.

Aaf Verkade

Adviseur stadsgrachten (tekst en foto's) zie www.onderwaterinleiden.nl

Samen denken in mogelijkheden.
Veilig en met aandacht.

Body & Beauty
medisch pedicure & schoonheidssalon

Jacob Catslaan 46, Leiden
Tel: 071-5761755
www.body-and-beauty.nl

Bouwperikelen in de Mors

De Corona-crisis, die rond het uitkomen van het laatste magazine begon, leek aanvankelijk de bouwplannen en activiteiten in de Mors te stuiten. Terugblikkend op de afgelopen drie maanden, kunnen we u toch nog een aantal kleine of grotere ontwikkelingen niet onthouden.

Plesmanlaan/Vondellaan

Wat de meeste reactie van bewoners ontlokte was de gemeenteoproep tot inspraak in de gebiedsvisie over het Vondelkwartier. Dit is het gebied in de hoek van de spoorlijn en de Plesmanlaan. Hilde van Dijk nam de geboden gelegenheid te baat om telefonisch haar vragen te stellen en haar mening te geven. Op 27 mei belde Tim Schouwenaar van de gemeente haar terug. Zij heeft hem een aantal opmerkingen meegegeven, zoals: Maak het fietspad

tweerichtingsverkeer aan beide zijden; Maak de gebouwen niet te hoog, vooral vanwege de wind. Immers, menigeen wordt nu al bijna omver geblazen bij de gebouwen van Heerema en Teekens/Karstens. Houdt ook tijdens de verbouwing rekening met fietsers, laat ze niet te ver omrijden. Het zou fijn zijn als er winkels en horeca komen in de "plint" van de nieuwe gebouwen. Dit verlevendigt het gebied ook. Maar zorg er ook voor dat de lokale nering, zoals onze bakker Raaphorst, niet te veel concurrentie krijgen!

Werninkterrein

De plannen rond het Werninkterrein lijken vertraging op te lopen, de voorziene begindatum in 2021 zou verschoven worden naar 2023. Reden is dat de projectontwikkelaar nog geen mogelijkheid ziet om een financieel gezond plan rond te krijgen. Niettemin heeft de gemeente ons nu gevraagd naar onze ideeën voor een gebiedsvisie.

Diamantplein (zie ook pag. 6)

Er was weinig actie omtrent het Diamantplein, behalve de vergunningsaanvragen voor het winkelcentrum.

Robijnsloop en Veerplaats

Het hoofdgebouw van de Robijnhof wordt op dit moment gesloopt. Er is nog geen begin gemaakt met de nieuwbouw bij de Veerplaats aan de Rijn nadat de grond bouwrijp is gemaakt.

Kweeklustpark

Er verandert veel in het Kweeklustpark, de klinkerpaden worden vervangen door strakkere paden. Er komt een apart losloopgebied voor honden. Inmiddels spelen kinderen er volop - met hier en daar wat overtollige decibellen op de balkons van de Jan Luykenlaan - bij de nieuwe speeltoestellen. Bij het basket- en voetbalveld praten ouders bij op Corona-afstand (1,5 m) met elkaar.

Statendijk

De eerste stappen zijn gezet door de bouwer voor de nodige onderzoeken aan de bodem op het terrein van de voormalige Maranathakerk. Intussen zoekt de gemeentelijke project-

begeleider naar mensen die zitting willen nemen in een begeleidingscommissie.

Flat Agaatlaan

De renovatie van de Agaatlaan – die de bewoners energie-neutraliteit belooft – is al weer ver gevorderd. Er zijn wat strubbelingen met het grofvuil dat vrijkomt bij het leeghalen van woningen – er is zelfs een brandje geweest – maar dat lijken rimpels op een overigens redelijk soepel verlopende verbouwingsoperatie.

Ger Koper

Gezondheidscentrum Vondellaan
Vondellaan 35Ac
2332 AA Leiden

071 5761757
info@fysiotherapievondellaan.nl

U bent van harte welkom voor:

- ✓ Algemene fysiotherapie
- ✓ Manuele therapie
- ✓ Kinderfysiotherapie
- ✓ Psychosomatische fysiotherapie
- ✓ Oedeemfysiotherapie
- ✓ Handfysiotherapie
- ✓ Dry needling
- ✓ Orthopedische revalidatie
- ✓ Valpreventie

Meer info op www.fysiotherapievondellaan.nl

Gluren bij de buren dichteres Gerdi van der Poel

Op zondag 9 februari droeg Gerdi van der Poel bij ons in de Briljantstraat eigen gedichten voor in het kader van Gluren bij de Buren. Na afloop hadden we nog een 'nazit' met degenen die toen aanwezig waren. Zij droeg een paar gedichten voor uit haar bundel Geschreven gedichtjes. Daaruit komt ook het volgende gedicht. Het spreekt Gerdi zelf aan, omdat ze dat zelf heeft zien gebeuren en later in een gedicht heeft beschreven.

Op het perron van een druk station

*Ik zag een man zijn dochter troosten
Het was op een perron van een druk station*

*Langzaam met vermoeide pas
in haar handen een koffer en een tas
kwam zij naar hem toegelopen
Haar gezicht stond mat van droefenis
Tranen welden in haar ogen*

*Hij hield zijn armen naar haar uitgestoken
Zijn blik vol liefde waarmee hij zei:
'Kom bij me mijn kind, ik zal je troosten'*

*Zij vergat haar koffer en haar tas
Verborg haar gezicht diep in zijn warme winterjas*

en hilde zacht haar tranen

*Zijn armen hield hij om haar heen geslagen als zou
hij haar beschermen tegen nog een slag*

*Zo stonden zij minuten lang
Ik wist, ik mocht hen niet verstoren met mijn blik
en zocht naar iets anders dat mijn aandacht trok*

*Doch telkens weer gleed mijn blik naar die vader
met zijn kind gebroken van verdriet
Gesproken werd er niet.*

*Licht gebukt hield hij zijn wang
zachtjes op haar hoofd gedrukt
en wiegde haar haast onbewust
als was zij nog dat kind van vroeger*

*De koude winterwind speelde met haar lange haar
Zij stonden daar als waren zij alleen
Zich afgesloten voor de drukte om hen heen*

*Opeens een diepe zucht
Tranen met haar vingers weggewist*

Een vermoeid gebaar:

*'We gaan dan maar
Dit is alles wat ik bij mij heb'*

*Hij ging voorop met haar koffer en haar tas
Haar tranen glinsterden aan zijn winterjas*

Zij volgde hem met gebogen hoofd en trage tred

Woorden werden niet gezegd.

*Ik heb nooit geweten wat haar hart gebroken had
Zij verdwenen in de drukte van de grote stad*

Gerdi van der Poel

Dit en andere gedichten staan in haar bundel *Geschreven schilderijtjes* waarvan een bescheiden oplage is gedrukt. Belangstellenden kunnen het bestellen door 7,50 euro over te maken op rekening nummer NL19 SNSB 0787 8562 23 t.n.v. Stichting Vrienden van Morsetekens te Leiden onder vermelding van Gedichtenbundel.

Nieuwe welzijnspartners in de wijk

Vanaf 1 juli voeren drie organisaties het welzijnswerk in Leiden uit onder het programma Sterke Sociale Basis. Omdat de gemeente meer wijkgericht wil werken en versnippering in activiteiten wil voorkomen, richten ze het welzijnswerk in volgens drie thema's. Per thema hebben ze na een aanbesteding één organisatie de opdracht gegeven. Stichting Sol gaat invulling geven aan Opgroeien, Inluzio aan Samen Mee-doen en BuZz aan Basiskracht. Stichting Sol en Inluzio zijn nieuw in Leiden. BuZz is een nieuwe organisatie die voortkomt uit Libertas en Radius Welzijn die wel al actief zijn in Leiden. Hoewel de organisaties in de media hebben aangegeven dat ze goed lopende initiatieven gaan behouden, is er nu nog weinig duidelijk over hoe het welzijnswerk na 1 juli wordt uitgevoerd.

Wat betekent dit voor de Mors?

Nieuwe organisaties betekenen nieuwe gezichten in de Mors en afscheid nemen van mensen waar we ook als redactie fijn mee hebben samengewerkt in de afgelopen jaren. We gaan ze missen.

Irene den Hartoog neemt afscheid

Zo heeft Irene den Hartoog afscheid genomen als wijkwerker van de Mors. Sommige vertrouwde gezichten komen weer terug in de wijk via de nieuwe organisaties. Maar wie is nog onduidelijk. Er wordt gewerkt aan een goede overgang, zo lezen we in verschillende bronnen. Hou morsetekens.nl in de gaten voor actueel nieuws en we hopen in het volgende nummer de nieuwe gezichten aan u voor te stellen.

Wendy Buysse

Internationale basisschool op het Crescendoterrein

De gemeente Leiden wil graag in het westen van de stad een internationale basisschool. Vorig jaar is het korfbalveld van Crescendo aan de Saffierstraat daarvoor aangewezen: tijdelijk voor vijf of maximaal tien jaar. De plannen zijn verder uitgewerkt en op 5 maart was er een voorlichtingsavond voor de wijkbewoners. Ondanks het slechte weer waren er ongeveer 30 mensen. Zij kregen nadere informatie, konden vragen stellen en hun ideeën naar voren brengen.

Het onderwijs zal Engelstalig zijn. De leerlingen die dat voldoende beheersen, krijgen Nederlands als tweede taal. De school hoopt voorjaar 2021 te starten met een kleine groep leerlingen. Langzaam wordt doorgegroeid naar acht groepen: een echte basisschool. Het gebouw komt halverwege het veld. Aan de achterzijde de lokalen, aan de voorkant een speellokaal, overige ruimtes en twee speelpleinen (boven- en onderbouw). Op eigen terrein komen parkeerplaatsen voor personeel en bezoekers.

Voor de rest van het veld zijn er nu nog geen plannen. Heeft de wijk ideeën? Ja hoor. Genoemd worden: een bloemrijke weide, volkstuintjes, een sportveld voor scholen, een barbecueplek. Belangrijk is dat de buurt er (ook) voordeel van heeft. De gebruikers zijn dan wel verantwoordelijk voor toezicht.

Bij geen gebruik zal het terrein afgesloten zijn buiten schooltijden. De wijkbewoners hebben de meeste zorgen over het verkeer. Hoe druk wordt het in de Saffierstraat? Ontstaan er problemen bij het begin en einde van de schooldag, als de ouders hun kinderen komen brengen en halen? Onderzoek heeft uitgewezen dat er geen grote problemen voor de directe omgeving worden verwacht.

Zeker als de vrachtwagenstrook verdwijnt. Maar bij de twee toegangswegen tot de Hoge Mors zijn er nu al vaak files! Dat zal nog erger worden. Niet alleen vanwege de internationale school, maar ook als alle andere bouwplannen in de wijk doorgaan. Voor dit knelpunt is nog geen oplossing bedacht. Na de voorlichtingsavond blijft dat als grootste zorg hangen.

Koen van Zoest

Een interessant bezoek in Schouwenhove

Wij waren op bezoek bij meneer en mevrouw Ruys in Schouwenhove. Aanleiding was zijn interesse in de historie van Schouwenhove en directe omgeving.

Schouwenhove ligt pal aan het verlengde van de Lage Morsweg en die weg is minstens vier eeuwen oud. Het was een polderdijk, die liep vanaf de Morspoort in Leiden door "de Mors" (= moeras) via de huidige Lage Morsweg en het fietspad door het park Kweeklust. Dan langs Schouwenhove en via de Van Ravelingenstraat die eigenlijk nu nog Lage Morsweg had moeten heten. Daarna voorbij de afslag Haagse Schouwweg en dan liep de dijk via de Oude Rijsburgerweg en de Rijsburgerweg in Rijsburg naar de Burcht in Leiden. Maar er was nog een belangrijke route in de naaste omgeving, namelijk de postroute. In het westen van Holland liep de hoofdweg van Haarlem naar Den Haag via de strandwal waar ook het Groene kerkje in Oegstgeest op ligt. De postroute liep verder via het grondgebied van Oegstgeest tot aan het einde van de geest, Eyndegheest, en via de moerasdijk, Lage Morsdijk en de Slaag naar het veer over de Oude Rijn, het

Haagse Schouw en dan verder over een strandwal naar het zuiden. Het Haagse Schouw, waar Schouwenhove naar is genoemd, is al bekend in 1100. Dit veer was een belangrijke schakel in deze hoofdweg. Vanaf de 16e eeuw stond er een toluhuis. Tot 1912 is daar steeds tolgeld geheven. Ook is het interessant om te weten dat er langs de Haagse Schouwweg twee boerderijen hebben gestaan. De eerste was boerderij "De Slaag". Vlak voor de 2e wereldoorlog werd in het kader

van het Rijkswegenplan besloten om een nieuwe rijksweg dwars door de Hoge Mors aan te leggen, waarvoor boerderij "De Slaag" moest worden gesloopt. De constructie van een viaduct werd gestopt toen de oorlog uitbrak. In het restant van het viaduct kon voetbalvereniging DOCOS in 1975 een solide clubhuis maken. Maar die boerderij De Slaag van Bram Uittenbogaard is herbouwd aan de Lage Morsweg nr 102 in het park Kweeklust. Daarin is nu de Specialistische Verpleegkundige Kinderzorg De Schavuiten in

waar de bollen stonden te bloeien. Na de annexatie van dit Oegstgeester grondgebied door Leiden in 1966 verhuisde dit bedrijf naar Noordwijkerhout. Zo is de omgeving van Schouwenhove dus een interessant gebied en met dit in het achterhoofd is het er plezierig wandelen.

Lia van der Laan en Ger Koper

gevestigd.

De 2e boerderij "Kweeklust" was minder oud en stond sinds 1910 vlak bij de aansluiting van de Haagweg met de Lage Morsweg, ongeveer op de plaats waar nu het kantoorgebouw Plesmanlaan 100 staat. Dit was een gemengd bedrijf, waarin Jacob Uittenbogaard, de broer van Bram, zich langzamerhand steeds meer in de bloembollencultuur ging specialiseren. Het park Kweeklust heeft hier zijn naam aan te danken. Kweeklust was dus vroeger een plek

Echt iets lekkers!

Raaphorst
BROOD & BANKETBAKKERIJ

Tesselschadestraat 20
2332 BJ Leiden
T/F (071) 576 12 74

Kunstenares Agaatlaan

Op bezoek bij : Julia van Adrichem

Waarom ben ik daar op bezoek? Eerst even voorstellen: Julia is geen Leidse, maar woont alweer 33 jaar in Leiden. Ze studeerde Engels en daarna gaf ze Engels op school. Na enkele jaren werd ze freelance vertaalster, maar schilderen en tekenen gaf haar meer voldoening. Zo startte zij in 1998 een studie tekenen en schilderen aan de Koninklijke Kunstacademie te Den Haag. Nu is zij beeldend kunstenaar.

De flat aan de Agaatlaan wordt momenteel duurzaam en klimaatneutraal gerenoveerd.

Zie www.portaal.nl/projecten/agaatlaan-in-leiden/. In aanloop naar en tijdens de renovatiewerkzaamheden is er aan de Agaatlaan 5 een bewonersontmoetingspunt ingesteld, genaamd 'de Schakelaar'. Daar vinden door de week heen allerlei activiteiten plaats. Nu in corona tijd kan dit even niet.

Julia woont niet zelf in de Agaatlaan, maar is gevraagd door Jennefer Verbeek. Jennefer is bekend van Stichting Peen en UI. Zie www.peenenui.nl of www.jennig.nl Jennefer stelde voor, dat was in 2016, om atelier te houden in de Schakelaar en daar tekeningen te maken op basis van herinneringen van de eerste bewoners. Zo startte in november 2016 het herinneringsproject "weet je nog Agaat?". Julia kreeg een lijst van 20 bewoners die allemaal al meer dan 35 jaar in de Agaatlaan wonen, en luis

terde naar de persoonlijke verhalen van deze mensen. Geïnspireerd door het verhaal haalde Julia daar een detail uit en maakte een tekening.

Tijdens twee avonden zijn er ook herinneringen opgehaald door een aantal bewoners, 'het collectief

geheugen van Agaat'. Zij herinnerden zich de polder rond de flat, de koeien in de wei en overal sprongen de hazen rond. Bij helder weer zag je de haven van Katwijk en de bootjes, die peddelden door de slootjes. In de winter kon je er heerlijk schaatsen.

Julia maakte van vele herinneringen prachtige tekeningen. Als de flat straks gerenoveerd wordt opgeleverd, komen de

tekeningen in de vier hallen te hangen.

Het project wordt gefinancierd door Portaal, WOZ fonds en de Gemeente.

Julia heeft ook een website die ik u kan aanbevelen. U ziet hier heel veel meer tekeningen en workshops die u kan volgen www.juliavanadrichem.nl.

Lia van der Laan

Donateurs bedankt!

Sinds de start van onze wervingsactie in het vorige magazine hebben al veel mensen gereageerd met een gift. Tot nu toe is er al 300 euro opgehaald, heel veel dank daarvoor!

Steun ons werk met een gift!

Helaas is dat nog lang niet genoeg, we hebben per jaar zo'n 5000 euro nodig. Maar we hebben goede hoop. Wij bezorgen Morsetekens bij zo'n 4000 huishoudens. Als elk huishouden een kleine bijdrage stort dan komen we met gemak aan het benodigde bedrag. Nu heeft niet iedereen het even breed, dus als de meer-vermogenden nu wat extra doneren dan komt dat vanzelf wel goed.

Hoe moet dat dan, doneren?

Het gemakkelijkste kan dit door bijgaande QR-code met je telefoon te lezen. Die stuurt je dan meteen naar onze website waar je kan kiezen uit betalen met iDeal of Paypal. Doe je het liever op de ouderwetse manier? Kan ook, het IBAN is NL19 SNSB 0787 8562 23 en de begunstigde de

Stichting Vrienden van Morsetekens te Leiden.

Bij voorbaat dank voor uw steun!

Stichting Vrienden van Morsetekens

Morswijk in tijd van Corona - ouderen

Afgelopen maanden zijn we geconfronteerd met het Coronavirus waardoor bijna iedereen van de ene de andere dag thuis zat, zo ook morsbewoners. Vooral ouderen werden getroffen. Voor jongeren was het moeilijk om binnen te blijven. In de loop van mei gingen scholen en instellingen voorzichtig weer open, in juni volgden de horeca en musea. Hoe ging dat de afgelopen tijd in de Mors? Wij maakten een ronde langs enkele instellingen. Annelies de Koning, directeur van Schouwenhove, geeft aan dat de bewoners zelfstandig wonen. Zij konden naar buiten, maar verkozen veelal thuis te blijven. Schouwenhove heeft de bewoners goed geïnformeerd over hygiëne en maatregelen daarvoor getroffen. Er zijn alternatieven voor binnen activiteiten aangeboden door bijvoorbeeld Stichting Muziek in Huis, Vier het leven en Stichting Oud Geleerd is Jong Gedaan. Bewoners zijn regelmatig verrast bijvoorbeeld met een bloemetje, een draaiorgel voor de deur, optredens van musici die zich spontaan aanbieden. Duo-fietsen van Fietsmaatje zijn voorzien van een tussenschot.

De dagbesteding in Robijnhof voor ouderen die nog zelfstandig wonen, was gesloten vertelt Marión Middendorp. Medewerkers van de dagbesteding

gingen op huisbezoek bij deelnemers en belden de deelnemers wekelijks. Door leuke en lieve acties zoals het maken van een fruitsalade, ijsjes ronddelen en het maken en versturen van kaarten hield iedereen het vol. In de loop van mei ging de dagbesteding weer voorzichtig open. Mensen vonden dat fijn.

Ook de dagbesteding van Radius (Barnsteenstraat) was gesloten, zegt Renee Klapwijk, maar Radius liet de dienstverlening zoveel mogelijk doorgaan. Maaltijden aan huis zijn gewoon bezorgd. Er was veel aandacht voor het informeren over praktische contact- en hulpmogelijkheden.

Mensen konden nog altijd het Meldpunt bellen voor praktische hulp (071-707 42 42). Of ze konden gebruik maken van het platform BUUV voor vraag en aanbod van burens voor elkaar. Radius zorgde dat ouderen met andere ouderen of een vrijwilliger konden bellen.

Paasaktie bij robijnhof

Een mooi initiatief dat Radius tijdelijk overgenomen heeft, is Telebakkie wat bij de dagbesteding werd gebruikt. Telebakkie lijkt op de telefooncirkel, daarbij belt een aantal deelnemers met elkaar op een bepaald tijdstip. Er zijn ook clubjes die dat zelf doen. Een leuke manier om tegelijkertijd met elkaar in contact te zijn.

Ineke Kester

Jeugd en Jongeren in coronatijd in de Mors

Frances Tuppert is als jeugdprofessional verbonden aan Libertas. Zij maakte een aantal weken achter elkaar, met hulp van vrijwilligers en stagiairs, gratis knutselpakketjes voor de kinderen uit de buurt. In deze pakketjes zaten instructies en materialen voor het maken van een aantal knutselwerkjes. Het plan was om dit te doen tot de kinderen weer volledig naar school gaan. Haar collega's van TOS en Jongerenwerk maakten af en toe op straat rondes waar ze met kinderen en jongeren buiten op straat spraken. Verder heeft ze contacten met de jongeren van Jongwijk talent, een project dat jongeren helpt aan hun eerste bijbaantje. Normaliter doen jongeren in opdracht van de corporaties klusjes in de wijk waar ze wat zakgeld mee verdienen. Omdat deze klussen stil kwamen te liggen, probeerden ze jongeren 'op afstand' toch nog klusjes te laten doen zoals het maken van kaarten voor eenzame (oudere) wijkbewoners, huishoudelijke klusjes thuis en hun jongere broertjes en zusjes helpen bij hun schoolwerk. Na de meivakantie werden de werkzaamheden buiten weer opgestart, voornamelijk afval prikken rondom de Agaatlaan en het park. En de kleinsten in de wijk konden ook op Berenjacht. Er werden maar liefst een kleine 200 grote en kleine beren gespot in de Mors.

Ineke Kester

In de "Jacob Cats" lukt het

Deze keer hebben Linus en Ineke Hensing de puzzelprijs gewonnen. Zij wonen al jaren in de Lage Mors, eerst in de Roemer Visscherstraat en sinds

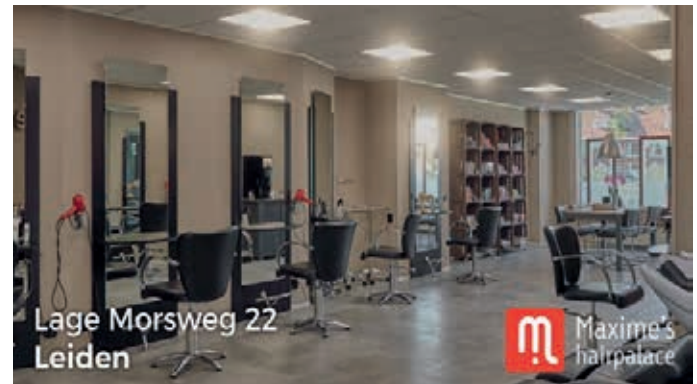
1981 in de Jacob Catslaan. De leukste straat van Leiden, lacht Ineke. In de Jacob Catslaan is de eensgezindheid groot. Zo is er elk jaar een gezamenlijke barbecue -

maar u raadt het al, dit jaar helaas niet, vanwege de corona. Het zou anders 30 mei geweest zijn. Tot een aantal jaren geleden kwam de Leidse marathon altijd door de Jacob

Catslaan. Dan was er een bar, er stond een orkest te spelen, het was heel gezellig en iedereen stond de lopers aan te moedigen. De huizen in deze straat zijn uit de jaren '30 en ruim van opzet. Er woonden vroeger grote gezinnen. In een van die huizen met een groot gezin

waren in de oorlog ook onderduikers. Op een dag, een aantal jaren geleden, vertelt Linus, stond er een man uit Canada voor de deur. Hij was overgekomen omdat zijn vader, toen 95 jaar oud, een onderscheiding ontving uit Israël vanwege de hulp aan joodse onderduikers. Linus vergelijkt deze tijd van corona met de oorlog van toen. Iedereen helpt elkaar waar nodig. Mensen zoeken de verbinding. Zo onderhouden de bewoners daar ook samen het plantsoen. Ze hebben dat ook zelf aangevraagd bij de gemeente. In de "Jacob Cats" lukt het. In de "Jacob Cats" is het goed wonen.

Hilde van Dijk

Levert dat nou wat op, zonnepanelen?

Op veel gebouwen zie je ze verschijnen: zonnepanelen. Het is voor huiseigenaren een forse investering en je vraagt je af of het – behalve zogenaamde groene energie opwekken – ook voor de eigenaar nog wat oplevert. Om die vraag te beantwoorden gaan we uit van twee panelen van 360 Wp. Die zijn, zie foto, verleden jaar geplaatst en kostten ongeveer 550 Euro exclusief BTW. Installatie is in eigen beheer gedaan. De BTW kan iedere particulier zelf terugvragen bij de Belastingdienst. Het afgelopen jaar hebben die panelen bijna 600 kWh opgewekt. Tegen het energietarief van iets meer dan 20 cent is dat 125 Euro. Dat is beslist veel meer dan wat het bedrag op de bank zou opbrengen en ook met beleggingen is het onwaarschijnlijk zo'n zekere jaaropbrengst te halen. Omdat de meeste zonnepanelen worden geplaatst door gespecialiseerde bedrijven, is de indruk bij veel mensen dat dat een ingewikkelde klus is. Inderdaad vraagt het plaatsen van een grote installatie op een schuin dak om vakwerk: veiligheid en bestendigheid tegen extreme weersituaties zijn belangrijk. De investering is dan ook aanzienlijk want niet alleen moeten de panelen betaald worden. Ook het bedrijf rekent een fors bedrag voor haar installatie. Maar de verdiensten uit zo'n

installatie zijn ook enorm terwijl onderhoud beperkt is. Voor zo'n grote installatie wil je een verzekering tegen onvoorziene omstandigheden. Een kleine installatie, zoals twee panelen op een plat dak, kan door een handige doe-het-zelver zelf gedaan worden. De enige zorg is een deugdelijke, waterdichte elektrische aansluiting van het paneel op het lichtnet. Zoals op morsetekens.nl (bij zoekbalkje intikken zonnepanelen) is aangegeven, komt van de omvormer van de zonnepanelen een elektrische kabel die met een netsteker wordt aangesloten op het lichtnet. Echt waar, zo eenvoudig is het. Zonnepanelen leveren dus echt wat op: gedurende de geschatte levensduur van de panelen van 25 jaar mag men elk jaar een – langzaam met de tijd afnemende – opbrengst verwachten. En dat is dan echte "groene stroom".

Ger Koper

Saamhorigheid

Het is 2004, zestien jaar geleden. De Openbare Bibliotheek Leiden schreef een prijsvraag uit. De opdracht was een foto te maken van iets of iemand in Leiden, die 'saamhorigheid' weergaf. Het was in de tijd van een WK of EK voetbal en Lineke van der Weij-Noorda maakte een foto van twee jongens in de Morswijk.

Ze beloofde de jongens dat zij een afdruk van die foto zouden krijgen. De foto won de eerste prijs. Omdat ze ziek was in die tijd heeft ze de prijs niet in ontvangst kunnen nemen. Ook kon ze toen de jongens geen kopie van de foto doen toekomen. Daarom wil Lineke hierbij haar beloftegestand doen door deze foto te publiceren.

Wij vinden het heel bijzonder dat deze foto ons gestuurd is in deze tijd van crisis. Saamhorigheid is nu meer dan ooit nodig. De foto is waarschijnlijk genomen in een zijstraat van de

Damlaan, misschien hoek Conradstraat/Calandstraat. Wie herkent zichzelf? Wie herkent deze jongens? Laat het weten via info@morsetekens.nl. Dan kunnen wij het weer laten weten aan Lineke van der Weij-Noorda.

Hilde van Dijk

Zorg jij voor onze social media fans?

Ben jij het social media talent voor de Morswijk en wil je ons helpen?

Meld je dan bij ons en help de bewoners in de wijk met elkaar te verbinden door relevante en leuke/spannende content van en over de Morswijk op onze social media kanalen te plaatsen.

Je kunt zelf berichten schrijven voor op de website en onze social media kanalen. Zo zorgen wij voor goede communicatie met de wijk. Ook beantwoord je mails, handel je berichten af en houd je de content in de gaten. Wij van Morstekens.nl zoeken vrijwilligers die ons daarbij helpen om het helemaal 2020 te maken.

Misschien een leuk idee als ervaring voor je opleiding of je stage?

Lijkt je dit leuk? Laat een berichtje achter op info@morstekens.nl of stuur een appje naar Yvonne Nicasie 0616306224.

Yvonne en Ger

PROFILE
DE FIETSSPECIALIST

Van Polanen

...daar mag je *méér* van verwachten!

**5 JAAR
GARANTIE
BIJ EEN E-BIKE***
VRAAG NAAR DE VOORWAARDEN

**+
GRATIS
GROTERE
ACCU***

Morsweg 174 | 2332 ES Leiden | 071 531 34 98 | www.profilepolanen.nl

TAAL	?...	PUZZEL
AUTO	?...?	SCHADE
PINDA	...?	SOUFLE
BEHANG	?..	KOFFER
BOOM	?....	BOS
VLINDER	...?	CENTRUM
WANDEL	?....	STRIP
ZOMER	?....	ROOD
ALT	...?	CONCERT
SLAAP	...?	STEL
DRAAG	...?...	DAG

Oplossing maart 2020

ZOMER	VAKANTIE	PRET
BROOD	TROMMEL	VLIES
SPIER	KRACHT	TRAINING
LACH	GAS	TOESTEL
DUBBEL	GLAS	SCHADE
OOG	APPEL	BOOM
BRAND	LUCHT	BRUG
WINTER	JAS	ZAK
TAFEL	LAKEN	SET
SIER	STEEN	SLAG
DEUR	DREMPEL	VREES
KERST	AVOND	ROOD
ZAND	GROND	SLAG

Uitslag: Vlaggetjesdag

Vul op de plaats van de puntjes een woord in, zodat het met het eerste woord een nieuw woord vormt en met het laatste weer een ander woord vormt. Zet alle letters in de vraagtekens naast elkaar en u heeft de oplossing.

Stuur uw oplossing vóór 28 augustus 2020 naar: info@morsetekens.nl. Onder de goede inzenders wordt een cadeaubon ter waarde van 15 euro verloot.

MÖRSE **TEKENS**